

ülles, kelle ees kuüingad ja keisrid seia sanik wärris-  
senud ollid. Se assi olli nüid jo otsatumaks läinud,  
kui sedda iggaüks issegi arwata wõib. Se noor keiser  
Karl se wies piddas nüid 1521 oma esimest rigi-  
koggomisse päwa Wormsi linnas, kuhho kõik kurfürs-  
tid, fürstid, piiskoppid, papsti sõnatojad ja muud sured  
koko tullid jaddande ja tubhandette kauwa selle ue  
keisri wallitsusse affamisse ja sissefædmisse pärrast.  
Siina kutsuti nüid siis ka Lutherust, sepärrast et se  
teäma teggo jo otsato sureks läinud olli ja teäma selle  
pärrast enda eest kostma piddi. Luther astus reisi peale,  
ehk kül teäma sõbrad selle wasto sõitlesid ja jo ette ärra  
näggid, et tedda enäam sealt taggasi ei lasta. Ugga Lu-  
ther, täis lotust se kõige wäggewäma peale ja täis kindlust,  
ei ülski töt ei wära, kostis: Ehk kui ka Wormsi linnas  
nõnda paljo kurradissid olleks, kui kattuste peal kiwisi-  
sid, siis tahhan minä siiski sinna minna. On se assi Suma-  
last kül teäma siis seisab, kui ka kõik se ilm ennast teäma  
wasto paneks; on teäma inimestest, mis siis tedda oida?  
Sel 4 Aprili ku päwal läks ta te peale se keisri kässuga,  
kes teäma järrele tulnud olli. Se Wormsi linna olli se  
lord üks otsato ulk rahwast koko langenud, kui merre  
woufid iggalt poolt, ja jo peäkerem maad linna ees tul-  
lid ülle 2 tubhat inimest, kui olli kuulta sadud, et Luther  
jo liggi linna olli, teämale jalla ja obbestega, ratsa ja  
tõllatega wasto, sedda inimeäimest nähha sada, kes ühte  
nisuggust asja julgenud olli. Linna sades olli se rõhkumäne

ja rahwa ulk nõnda suur, et pea kostikiltki läbbi sada ei  
olnud. Sel 17 Aprili ku päwal astus Luther se rigi  
koggudusse ette. Enne, kui ta sisse astus, olli ta wäga  
jahmatañud ja täis murret; se olli se esimeäne lord,  
et teäma ni sure wallitsejate ette astus. Ulse ees seisis  
se wäna kindral Frondsberg wahhi peal, se wadas  
inestelledes teäma peale, kopputas ta õlla peale ja ütles:  
mugifeäne, mugifeäne, sa lähhed ühte wõitlemist piddama,  
mis minä se kõige kibbedamagi tulle sees ei olle pidda-  
nud; siiski, olled sa oma asjaga selge, siis astu sisse  
Sumala nimel. Need sõnad tullid, ütles Luther pärr-  
rast sedda isse mittokord, kui taewast ja teggid mulle  
jõudo, kui ma jo õige ärra nõrgenud olin. Ilmato-  
fali sees istus se noor keiser isse troni peal kroniga  
ta peas ja teäma kõrwas pahhemal ja parremal pool  
kõik need 6 kurfästi, siis need fürstid, piiskoppid ja  
muud sured iggaüks oma au järgumisse järrele. Luther  
astus keisri jali keisri ette ja affaks oma kõäet. Ugga  
se papsti käst, kes seal ilmojtato ennast laiutas ja  
uhkustelles, tõstis oma ealt ja ütles, et siin se aeg ja se  
koht ei olle, sedda asja nõnda süggawalt selletata, teäma  
üttelgo sepärrast ükspäiniss lühikeffelt, kas wõttab teäma  
oma õppetust kui eksimist taggasi, wai ei, ja kas need kõik  
teäma kirjad on, mis sinna laua peale ülles laotud ollid.  
Luther kostis selle wasto, et teäma muudo oma õppetust  
taggasi wõtta ei wõi, kui teämale mitte pühhas kirjast ei  
näidata, et teäma eksinud on, ja kostis et need kõik teäma kir-